

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระ การปรับตัวของปกากะญอในการจัดการทรัพยากรตามแบบประเพณี
ภายใต้บริบทกฎหมายของรัฐ

ชื่อผู้เขียน นายศิริชัย พันธุ์เจริญ

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุไรวรรณ ตันกิมยง	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. สุภาพร นาคบัลลังก์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทพ สุนทรเกษม	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มุ่งที่จะค้นหาคำตอบ ให้กับกระบวนการปรับตัวในการจัดการทรัพยากรตามแบบประเพณี ภายใต้บริบทกฎหมายของรัฐ ที่มีความเกี่ยวข้องกับระบบกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในการใช้ทรัพยากรของชุมชน โดยมีกรอบแนวความคิดในการศึกษาและวิเคราะห์ 2 ประการ คือ แนวความคิดในการควบคุมและจัดการทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น และแนวคิดเกี่ยวกับระบบกรรมสิทธิ์และสิทธิ แนวคิดทั้ง 2 ประการนี้ สามารถที่จะเชื่อมโยงและมีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรบนที่สูงอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับสภาพสังคมจารีตของชาวเขา การศึกษานี้ได้เลือกชุมชนปกากะญอบ้านห้วยหินลาดในเป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษา

ผลการศึกษาได้พบว่า สภาพสังคมจารีตประเพณี และความเชื่อของเผ่าพันธุ์เป็นกลไกขับเคลื่อนวิถีปฏิบัติจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งสืบทอดต่อกันมา สิ่งเหล่านี้เป็นบรรทัดฐานในการควบคุมสังคมของชุมชนให้ดำเนินไปอย่างปกติสุข ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงรอบด้าน การดำเนินวิถีชีวิตของชุมชน มุ่งเน้นศักยภาพและความสามารถในการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของภูมิปัญญาและจารีตของชุมชน

ในส่วนของอำนาจรัฐที่ได้พยายามผลักดันสอดแทรกเข้าสู่ชุมชน ชุมชนปกากะญอตอบสนองโดยปรับตัวภายในชุมชน ทั้งทางด้านโครงสร้างชุมชนและพลวัตทางวัฒนธรรม

สิ่งใดที่จะเข้าสู่วิถีปฏิบัติของชุมชน จะได้รับการกลั่นกรองและผสมผสานกับวัฒนธรรมของชุมชน
ทั้งนี้ เพื่อความอยู่รอดและไม่ให้เกิดความล้าหลัง วิถีปฏิบัติของชุมชนที่ผ่านพลวัตทางวัฒนธรรม
ย่อมมีความสอดคล้องในด้านวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์และการจัดการอย่างยั่งยืน
ที่เป็นแนวเดียวกับนโยบายของรัฐ

สำหรับระบบกรรมสิทธิ์และสิทธิได้พบว่า มาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบัน
เป็นเพียงการเน้นกรรมสิทธิ์ของรัฐและกรรมสิทธิ์ของเอกชนตามระบบทุนและกระแสโลก
มาตรการกฎหมายดังกล่าว ทำให้สิทธิของชุมชนที่ถือปฏิบัติสืบทอดมายาวนานถูกกลืน
ก่อให้เกิดความขัดแย้งและการเผชิญหน้ากัน ขณะเดียวกันชุมชนป่ากะญอบ้านห้วยหิน
ลาดใน ได้เสนอคำตอบออกมาว่า ชุมชนป่ากะญอเองมีความพึงพอใจในการดำรงชีพตาม
วิถีปฏิบัติโดยไม่มุ่งหวังสิทธิปัจเจกชนแต่อย่างใด สืบป่ากว่า 10,000 ไร่ ที่เอื้ออำนวย
ประโยชน์แก่ชุมชนของพวกเขาและชุมชนข้างเคียง คือ ตั๋วบ่งชี้จารีตประเพณีที่เป็นวิถีปฏิบัติ
สืบทอดต่อเนื่องมายาวนาน ความหลากหลายของระบบนิเวศน์ ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวของชุมชน
ป่ากะญอ ทำให้ในปัจจุบันนี้มีแขกมาเยือน เพื่อค้นหาความหมายและแนวทางปฏิบัติ
“สิทธิชุมชน”

Independent Study Title	Karen's Adjustment in Using Customary Resource Management Under the Context of Nation Laws	
Author	Mr. Sirichai Pancharoen	
M.A.	Man and Environment Management	
Examining Committee	Asst. Prof. Dr. Uraiwan Tankimyong	Chairman
	Lecturer Dr. Supaporn Nakbunlung	Member
	Asst. Prof. Dr. Suthep Soonthornpasuch	Member

Abstract

The objectives of this study is to find practical solutions for traditional adjustment processes in resource management, pertaining to the community proprietary right system, under the state laws. The study has two analytical concepts: the first is on the community resource control and management, and the second is on the proprietary right and its accomplishment. The two concepts can be linked and correlated, so that they can be used, in concrete forms and in correspondent with the tribal society's traditions, as solutions for deteriorating highland resources. Karen community at Ban Huai Hin Lad Nai has been selected as the sample of this study.

From this study, it is found that the society, especially its traditions and beliefs, are prime movers for social control mechanism, inherited from one generation to another, so that the people can live peacefully in the midst of changes. The people's ways of living emphasizes the community's capacity and potentiality for sustainable resource management basing on local knowledge and traditions.

In response to the state power, with attempts to penetrate into the tribal community, the Pakakayaw (Karen) have used their internal adaptations, in terms of both community structure and cultural dynamism, in response to such advancement. All innovations have first to pass through the community acculturation process before they are accepted as people's ways of practice for their own survival, and not being outdated. Such community ways of practice are correspondent in its objectives with the government conservation and sustainable management policies.

As regards the proprietary right system, it is found that the current legal measures emphasize the state and private property, in accordance with the world capital system. Such legal measures have detrimental effects on the long-lived community rights and thereby promoted conflicts and confrontation. From this study, it was found that the Pakakayaw community at Ban Huai Hin Lad Nai have satisfied with their ways of living, without demanding for any private proprietary right. In the area over 10,000 rai, in which the Pakakayaw and their neighbors have utilized for their living, it can be identified with their long-lived inherited ways of life. The ecological diversity of the area have attracted visitors, from nearby and far-away areas, who would come and learn about the meaning and their ways of “community rights.”